

Załącznik do Uchwały Nr XXI/181/2022
Rady Gminy Poświętne
z dnia 11 lutego 2022r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022 - 2024

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowe środowisko społeczne i wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina jest wspólnotą i jako wspólnota stanowi jedność w różnych wymiarach. Rodzina, w pierwszej kolejności powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają podjęcia przez różne instytucje pomocowe określonych działań profilaktycznych i interwencyjnych. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w szczególności przez pracowników socjalnych, a w razie potrzeby przez asystentów rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia, przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę. Pomoc rodzinie ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania, poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu oraz w społeczeństwie.

II. Podstawa prawna

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268);
- 2) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości o przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.);
- 3) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.);
- 4) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
- 5) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021 r., poz. 821 ze zm.);
- 6) Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372);
- 7) Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359);

III. Diagnoza problemu

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem jako jednostki realizującej zadania pomocy społecznej.

Według art. 7 ustawy o pomocy społecznej najczęstszymi powodami przyznawania pomocy są: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodziny niepełne, alkoholizm lub narkomania, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Rozmiar problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin dysfunkcyjnych w Gminie Poświętne można określić na podstawie własnych danych GOPS, które statystycznie obrazują zakres udzielanej pomocy socjalnej z uwagi na występujące w rodzinach potrzeby, których nie są one w stanie samodzielnie zaspokoić. Niezaspokojone potrzeby pogłębiają dysfunkcje, prowadząc do sytuacji niekorzystnej zarówno dla dziecka, jak i dla rodziców, czyli do umieszczenia dziecka poza rodziną.

Z informacji uzyskanych z ewidencji ludności Urzędu Gminy Poświętne wynika, że na dzień 31.12.2021r. teren gminy zamieszkiwało 3 371 mieszkańców.

Powody przyznania pomocy w latach 2019 – 2021.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2019	2020	2021
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Ubóstwo	73	64	63
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	13	33
Bezrobocie	37	34	31
Niepełnosprawność	14	11	8
Długotrwała lub ciężka choroba	29	20	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	8	6	6
- w tym rodziny niepełne	4	3	4
- w tym rodziny wielodzietne	4	3	2
Alkoholizm		2	2
Przemoc w rodzinie			1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	-	2
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	4	1	4

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem na podstawie danych ze sprawozdań rocznych MPiPS-03

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2019 – 2021

		Ogółem		
Rok		2019	2020	2021
Rodziny ogółem		156	146	126
o liczbie osób w rodzinie	1	43	45	38
	2	11	11	10
	3	13	12	15
	4	46	41	28
	5	25	23	27
	6 i więcej	18	14	8
Rodziny z dziećmi		106	92	80
Rodziny niepełne		11	10	12

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem na podstawie danych ze sprawozdań rocznych MpiPS-03

Należy również zwrócić uwagę na :

- osoby samotnie wychowujące dzieci otrzymujące dodatek do zasiłku rodzinnego - 2
- rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi uprawnione do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego - 16

Na terenie Gminy Poświętne działa Zespół Interdyscyplinarny oraz funkcjonuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie , a także Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym lub z Przemocą w Rodzinie.

IV. Adresaci Programu

Rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Poświętne, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

V. Cele Programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- 1) wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej;
- 2) praca z rodziną z celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym;
- 3) zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

VI. Działania

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej realizowane będzie w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie rodzin i dzieci poprzez asystenta rodziny i pracowników socjalnych;
- 2) pomoc rodzinom w razie stwierdzonych potrzeb;
- 3) wspieranie instytucji lokalnych działających na rzecz dzieci i młodzieży;
- 4) realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny;
- 5) organizowanie prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców;
- 6) organizowanie imprez i spotkań integracyjnych dla rodzin;
- 7) finansowanie kursów, szkoleń, warsztatów dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.

Praca z rodziną z celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym będzie realizowana w szczególności poprzez:

- 1) analizę sytuacji rodzin, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w zastępczych

formach opieki;

- 2) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem;
- 3) umożliwienie rodzinom wymagającym wsparcia dostępu do specjalistów;
- 4) organizowanie grup wsparcia dla rodzin.

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie będzie realizowane w szczególności poprzez:

- 1) zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych;
- 3) organizację wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- 4) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

VII. Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny,
- 4) Komisariat Policji w Łapach,
- 5) Szkoła Podstawowa w Poświętnem,
- 6) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łapach,
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Poświętnem,
- 8) Parafie,
- 9) Organizacje pozarządowe,
- 10) Inne podmioty.

Wszystkie instytucje i organizacje współpracują ze sobą, powiadamiając się wzajemnie o rodzinach wymagających wsparcia i występujących w nich problemach i podejmują wspólne działania.

VIII. Oczekiwane rezultaty programu.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
2. przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
3. zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania wykluczeniu społecznemu,
4. poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
5. wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
6. wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.

IX. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Poświętne oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

X. Monitorowanie Programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem do dnia 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Programu.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiesław Gołębiowski